

Nr 194.

Av herrar **Järte** och **Sandwall**, om anskaffning av apparatur för kroppsundersökning av flygare.

I skrivelse den 31 augusti 1928 angående flygvapnets medelsbehov för budgetåret 1929—1930 hemställde flygstyrelsen om anvisandet av ett anslag å 10,000 kronor för anskaffning av för flygares kroppsundersökning erforderlig apparatur. Denna hemställan föranledde då icke någon Kungl. Maj:ts åtgärd. I fjol förnyade flygstyrelsen sin framställning och anförde därvid följande:

”Genom av Kungl. Maj:t den 24 maj 1928 utfärdade bestämmelser rörande antagningsvillkor samt vissa undersökningar i fråga om för flygtjänstgöring avsedd personal m. m. hade föreskrivits, att, bland annat, allmän kroppsundersökning skulle äga rum av såväl för flygutbildning avsedda elever som även — minst en gång årligen — av till flygtjänstgöring kommenderad, flygutbildad personal. Flygstyrelsen ägde att i särskilt reglemente efter samråd med medicinalstyrelsen samt generalfältläkaren och marinöverläkaren meddela närmare föreskrifter och anvisningar angående omfattningen och arten av ifrågavarande undersökningar.

Flygstyrelsen hade i sin förenämnda skrivelse den 31 augusti 1928 meddelat, att dylikt reglemente då vore under utarbetande i flygstyrelsen, samt att på grund av såväl inom det svenska som vid främmande länders flygvapen under senare år gjorda iakttagelser det bleve nödvändigt att i samma reglemente upptaga ett flertal undersökningsmetoder, vilka krävde anskaffande till flygkårerna av särskild apparatur, som hittills ej förefunnits bland dessas sjukvårdsmateriel. Verkställd beräkning över härmed förbundna kostnader hade stannat vid en summa av 10,000 kronor.

Det reglemente, som vid ifrågavarande tidpunkt varit under utarbetande i flygstyrelsen, föreläge nu färdigt att fastställas. Förutsättningen för dess tillämpande vore emellertid, att vid varje flygkår funnes sådant instrumentarium, att däri avsedda undersökningar skulle kunna äga rum. I medvetande om det ansvar, som påvilade flygstyrelsen, för att såväl den för flygutbildning avsedda som den redan flygutbildade personalen underkastades sådana undersökningar, som den moderna vetenskapen inom hithörande områden påvisat vara erforderliga för flygare, och då det syntes flygstyrelsen ändamålsenligt, att ifrågavarande reglemente, innan det fastställdes, försöksvis bleve tillämpat, hade detta ägt rum såväl vid 1928 års undersökningar av för ut-

bildning avsedda elever som även vid 1929 års undersökningar av redan flygutbildad personal.

Ett villkor härför hade emellertid varit att äga tillgång till en uppsättning apparatur av ifrågavarande slag. Flygstyrelsen hade därför ansett sig befogad att från eget sjukvårdsanslag och för flygskolkårens räkning inköpa de härför mest nödvändiga apparaterna, vilka sedermera ambulerat mellan de olika flygkårerna under tiden för därstädes pågående anbefallda undersökningar av redan flygutbildad personal. Denna relativt dyrbara och känsliga apparatur kunde emellertid icke utan risk för skada utsättas för dylika transporter, och det vore givetvis nödvändigt att vid förekommande behov därav städse hava dylik undersökningsmateriel tillgänglig vid varje flygkår.

De under denna tid tillämpade undersökningsmetoderna hade visat sig vara av den art, att de med nödvändighet måste inrymmas i det avsedda reglementet, och hade desamma därför ytterligare bekräftat behovet av att för varje flygkårs räkning snarast möjligt anskaffa sålunda erforderlig materiel.

Sedan dylik materiel enligt vad nyss nämnts redan inköpts för flygskolkårens räkning, erfordrades nu sådan för återstående flygkårer jämte 2:a flygkårens förläggning i Karlskrona, sålunda fem uppsättningar. Härmed förbundna kostnader syntes komma att belöpa sig till omkring 8,500 kronor.

Flygstyrelsen hemställde därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för anskaffande av för kroppsundersökning av flygare erforderlig apparatur för nästkommande budgetår anvisa ett extra reservationsanslag av 8,500 kr."

Av årets statsverksproposition, fjärde huvudtiteln, inhämtas, att Kungl. Maj:t nu anser sig böra tillstyrka, att medel ställas till förfogande för ifrågavarande ändamål. Försvarsministern begränsar emellertid medelsanvisningen för det närmaste budgetåret till det belopp, 5,100 kronor, som erfordras för anskaffning av tre apparaturuppsättningar.

Av flygstyrelsens ovannämnda framställning synes uppenbart, att starka skäl tala för bifall till styrelsens hemställan. Sparsamhet på detta konto är icke förenlig med god ekonomi vad främst apparaterna, men även vad bakomliggande synpunkter i fråga om människoliv och flygmateriel beträffar. På den grund hemställes,

att riksdagen för anskaffning av för kroppsundersökning av flygare erforderlig apparatur för budgetåret 1930—1931 måtte anvisa ett extra reservationsanslag av 8,500 kronor.

Stockholm den 20 januari 1930.

Otto Järte.

Fredrik Sandwall.